



BARNEOMBUDET

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref:

Vår ref:
15/01659-2

Saksbehandler:
Janicke Sæther Olsen

Dato:
14. mars 2016

Høring - Forskrifter om rammeplan for femårige grunnskolelærerutdanninger

Vi viser til høringsbrev datert 21.12.2015 med forslag til rammeplan for 5-årig grunnskolelærerutdanning på masternivå.

Barneombudets mandat

Barneombudet skal i henhold til lov og instruks arbeide for at barns behov, rettigheter og interesser blir tatt tilbørlig hensyn til på alle samfunnsområder. Ombudet skal særlig følge med på at lovgivning til vern om barns interesser blir fulgt, og at norsk rett samsvarer med de forpliktelser Norge har etter FNs konvensjon om barnets rettigheter. Ombudet skal av eget tiltak, eller som høringsinstans, ivareta barn sine interesser i samband med planlegging og utredning på alle felter, foreslå tiltak som kan styrke barns rettsikkerhet, med mer. Ombudets mandat er avgrenset til barn under 18 år.

Barneombudets merknader til forslaget

Barneombudet har av kapasitetshensyn ikke hatt mulighet for å gå dybden på forslagene. Barneombudet støtter forslaget om en utvidet profesjonsrettet og forskningsbasert lærerutdanning, med de merknader som fremgår nedenfor:

Vold og overgrep

Barneombudet er glad for forslaget om å øke lærernes kunnskap om barn i vanskelige livssituasjoner, herunder kunnskap om vold og seksuelle overgrep mot barn. Vi ønsker å understreke hvor viktig det er at dette nå kommer på plass. Forskning og praktisk erfaring viser at kompetanseheving hos lærere er en viktig forutsetning for at barn som utsettes for vold og overgrep blir identifisert og får hjelp.

Barneombudet vil understreke at dette punktet i rammeplanen følges opp med konkrete tiltak. Store mangler i opplæringen på dette feltet i dag¹ tyder på at høyskolene har behov for bistand til å tilrettelegge slik undervisning. Et mulig tiltak kan være å utvikle konkrete opplæringsmoduler som høyskolene kan bruke. Utviklingen av modulene kan for eksempel legges til en høyskole, som så tilbyr denne opplæringen til andre høyskoler. Ombudet er av den oppfatning at dette arbeidet bør ses i sammenheng med regjeringens opptrappingsplan for arbeidet mot vold mot barn.

Pedagogikk

¹ Carolina Øverlien, NKVTS Rapport 3/2016

Etter Barneombudets mening, er fremtidens utfordringer ikke løst på en god nok måte i forslaget som fremmes. I tillegg til styrking av fagkompetanse, må pedagogikkfaget styrkes på en annen måte enn i forslaget.

Barneombudet ser behov for en reell styrking av pedagogikkfaget, slik også nyere forskning peker på. Vi tenker da på en nødvendig styrking av kunnskap og ferdigheter som er viktige for elevene læringsmiljø og læring. Vi vil særlig fremheve betydningen av at grunnskolelærerutdanningen må sikre lærerne kompetanse i klasseledelse og hvordan de skal identifisere og iverksette tiltak som sikrer et godt psykososialt læringsmiljø i klassen og på skolen. I tillegg må fremtidens lærere ha større kunnskap og bedre ferdigheter i å arbeide med å avdekke og håndtere læringshemmende atferd og strukturer i klasserommet. Dette gjelder atferd og strukturer som kan gi rom for krenkelser, ekskludering, rasisme og diskriminering.

Barneombudet mener at en styrking av pedagogikkfaget er et viktig bidrag til å styrke arbeidet med barn og unges psykiske helse og å forebygge krenkelser, vold og overgrep mot barn. Temaer som er nevnt over, samt spesifikk kunnskap om læringsmiljøarbeid, inkludering og tilpasset opplæring, spesialpedagogiske emner og psykisk helse i skolen er viktige for elevens utbytte av opplæringen i fremtidens skole. Det samme gjelder lærerens pedagogiske ferdigheter i involvering av elevene i læringsarbeid og evaluering.

Den styrkingen som beskrives her, må komme i tillegg til en styrking av fordypningen i ulike fag, og må derfor få større plass i den nye lærerutdanningen.

Vennlig hilsen

Camilla Kayed
fagsjef

Janicke Sæther Olsen
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.